

Bijlage VI: Preventief vaccineren en ontwormen, wel of niet?

Allereerst moet het stalklimaat (goede hygiëne, goede huisvesting, droge plek, goede biestvoorziening, drinkt kalf genoeg) op orde zijn. Wanneer het stalklimaat op orde is maar er ziekten blijven spelen binnen de kudde dan kan vaccineren een oplossing zijn ter preventie. Bij BVDV is een vaccinatie, indien toegepast conform bijsluiters, redelijk goed beschermend, Pinkengriep is dat niet.

Voordelen van vaccinatie:

- Het verkleint het risico op het oplopen van bepaalde infectie.
- Het zorgt dat een infectie sneller onder controle is of minder ernstig wordt.
- Het kan werken op koppelniveau om de infectiedruk laag te houden.
- Het kan helpen bij de immuniteitsopbouw (tijdstip van vaccinatie en het type vaccin zijn dan wel belangrijk).

Nadelen van vaccinatie:

- Het voorkomt niet per definitie dat er geen infectie komt.
- Het werkt vaak niet goed in jonge dieren.
- Tegen de tijd dat het vaccin werkt heeft het dier de infectie al doorlopen en een natuurlijke bescherming opgebouwd.

Longworminfectie en vaccinatie

Insleep van longworm gebeurt vooral door de aanvoer van dieren van andere bedrijven waar longworm voorkomt. Sommige percelen kunnen met longworm zijn besmet, andere niet. Het is dus van belang te weten of je longworm hebt, zo niet dan is een vaccinatie niet nodig. Zo wel, dan is vaccineren een optie. Om als kalf op latere leeftijd beschermd te zijn is het wenselijk dat zij op jonge leeftijd een milde infectie doorstaan. Voor longworm geldt: indien het kalf hoest is het longworm tenzij het tegendeel is bewezen.

Voor het optimaal werken van de longworm vaccinatie is van groot belang dat nadat kalveren 2 keer behandeld zijn met het vaccin op stal. Ze daarna na 3 weken na de laatste vaccinatie uitgezet worden op percelen waar longworm aanwezig is (dit zijn vaak percelen waar de melkkoeien hebben geweid indien

longworm op het bedrijf). Dit zodat ze nog een laatste booster van longworm krijgen op het land zodat de weerstand optimaal is opgebouwd. Dieren weiden op etgroen is dus na longwormvaccinatie niet de beste optie.

Een gezonde wormbesmetting organiseren

Bij worminfecties in het algemeen is van belang dat jongvee op een rustige manier de weerstand opbouwen dus door op percelen te weiden met een lage infectiedruk (percelen die dat seizoen nog niet door jongvee zijn beweid of na beweiden zijn gemaaid) en niet langer dan 3 weken. Er vindt met deze methode lichte besmetting plaats, zo bouwen ze sneller weerstand op dan de infectie zich kan opbouwen. Ditzelfde geldt voor kalveren die na een paar dagen al meegaan met moederkoe naar de weide maar op dat moment zelf nog geen gras eten, omdat het wel zoogt bouwt het ook langzaam immuniteit op. Let wel dat de voorjaarsafkalvende veestapel immuniteit opbouwt op deze manier maar de kalveren die aan het einde van het weideseizoen worden geboren doen dat niet. Voorkomen van te hoge besmetting met wormen: Als kalveren tussen de kudde lopen kan dit een risico zijn voor meer en hogere besmetting met wormeieren. Ervaring van boeren leert dat regelmatig omweiden en dieren pas na 6-8 weken te laten terugkomen op een perceel, helpt om de infectiekans te verlagen.

Zet stukken met veel stilstaand water af voor de dieren. Het is grofweg binnen drie weken omweiden maar dit hangt af van de omstandigheden (omgevingstemperatuur en de relatieve luchtvochtigheid, beschikbare percelen, hoeveelheid jongvee en de periode in het jaar). Bij longworm moet het mogelijk vaker. In de regel loopt de infectiedruk vanaf juli op. Weiden op etgroen is een van de oplossingen. Mestonderzoek kan inzicht geven in het verloop van de infectie. Uiteraard de kudde blijven observeren is het belangrijkste. Een goed hulpmiddel is de wormwijzer op de site van GD.